

ARGOS



ShARed GOVERNance of Sustainable fisheries and aquaculture activities as leverage to protect marine resources in the Adriatic Sea

Interreg Italy-Croatia Programe
Priority axis: ENVIRONMENTAL AND CULTURAL HERITAGE
<https://www.italy-croatia.eu/web/argos>

Predviđeno trajanje projekta: 1. travanja 2020. – 31. prosinac 2022 (33 mjeseci)

ERDF (Europski fond za regionalni razvoj): €4.866.381,75

Ukupni proračun projekta: €5.725.155,00

Project ID: 10255153

Zajedničko upravljanje održivim ribarstvom i akvakulturom s ciljem zaštite morskih resursa Jadranskog mora

Pozadina

Jadranski bazen smatra se morskim ekosustavom visoke biološke vrijednosti i kvalitete, kao i jedan od najznačajnijih žarišta (engl. „*Hot-spot*“) bio-raznolikosti na globalnoj razini. Međutim, ovaj ekosustav je pod pritiskom i prijetnjom od strane nekoliko čimbenika, prvenstveno onih povezanih s ljudskim aktivnostima, poput ribolova i akvakulture. Primjerice, prekomjerni i nekontrolirani ribolov može dovesti do potiskivanja ribljih stokova, gubitka genetske raznolikosti i promjene staništa. Tim više, jer zaštita morskog okoliša je i dalje slabo regulirana te iznosi oko 2% morske površine stavljene pod kategoriju zaštićenog morskog područja (engl. „*marine protected area*“ - MPA). Morski ribolov i akvakultura imaju dugu tradiciju te zauzimaju važnu društveno-ekonomsku ulogu i vrijednost u obalnom i otočkom (ruralnom) području. Stoga, glavni izazov ARGOS projekta je integracija dvije paradigme, a to su zaštita morskog okoliša i ekosustava i održivo iskorištavanje morskih bioloških resursa te održivost gospodarskih aktivnosti u sektorima morskog ribolova i akvakulture. Rješavanju navedenih izazova želi se pristupiti s aktivnostima na više razina (institucionalnom, tehničko-znanstvenom i operativnom), temeljem znanstvenih podataka nadzora, koje će rezultirati koordiniranim protokolima upravljanja i gospodarenja, namijenjenim za promicanje održivosti morskog ribolova i akvakulture, pridonoseći očuvanju bioloških resursa Jadranskog mora.

Usklađenost s EUSAIR strategijom

ARGOS projekt koherentan je s ciljevima, stupovima i aktivnostima propisanim u smjernicama Strategije EU za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR). Naime, aktivnosti projekta doprinose Trećem stupu „Kvaliteta okoliša“, temi 1, odnosno postizanje i održavanje dobrog stanja okoliša, očuvanje zaštićenih područja i ekološki značajnih područja EU natura 2000 te Prvom stupu „Plavi rast“, temi 2 i 3, odnosno poticanje održivog gospodarskog razvoja te stvaranje poslovnih prilika i otvaranje novih radnih mjesta u području „plavih“ gospodarskih sektora te poboljšanje administrativnih i institucionalnih kapaciteta za upravljanje morskim područjima.

Kratki opis projekta

ARGOS uspostavlja zajednički upravljački okvir u kojem sva nadležna tijela koja se odnose na morski ribolov i akvakulturu, podržana najnovijim i najboljim znanstvenim saznanjima, zajedno upravljaju i štite zajedničke biološke resurse Jadranskog mora. Predviđena je široka perspektiva suradnje i uspostavljanja partnerstva na nacionalnom te prekograničnom planu, uključujući sva regionalno nadležna tijela u pogledu upravljanja ribolovom i akvakulturom u Jadranskom moru, poput kompetentnih ministarstava, znanstvenih institucija, lokalne i regionalne samouprave te operatora u ribolovu i akvakulturi. Navedeno partnerstvo surađivati će na svim razinama s ciljem prijenosa znanja i dijaloga o relevantnim politikama, kako bi se stvorio jedinstveni okvir za gospodarenje, usklađen oko zajedničkog upravljanja „Ribarskim područjem sjevernog Jadrana“. Također, predviđa se razvoj znanstveno utemeljenih protokola za odlučivanje o održivom upravljanju morskim biološkim resursima Jadrana s naglaskom na zaštitu i očuvanje. U navedeni projekt uključeno je 16 institucija iz obje zemlje, a uključuju:

- Regiju Friuli-Venezia Giulia (Vodeći partner),
- Regiju Veneto (Projektni partner 1),
- Regiju Emilia-Romagna (PP 2),
- Regiju Marche (PP 3),
- Regiju Molise (PP 4),
- Regiju Puglia (PP 5),
- Istarsku županiju (PP 6),
- Primorsko-goransku županiju (PP 7),
- Zadarsku županiju (PP 8),
- Javnu ustanovu razvojna agencija Šibensko-kninske županije (PP 9),
- Javnu ustanovu RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije (PP 10),
- Dubrovačko-neretvansku županiju (PP 11),
- Nacionalno istraživačko vijeće Italije (PP 12),
- Institut za oceanografiju i ribarstvo (PP 13),
- Ministarstvo poljoprivrede Republike Italije (Pridruženi partner 14),
- Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske (Pridruženi partner 15),

Opći cilj projekta

Zagovarati/poticati i provoditi zajednički integrirani pristup zaštite i očuvanja bioloških resursa i stanja okoliša Jadranskog mora. To se planira postići institucionalnim i operativnim akcijama (koncept Zajedničkog pristupa) održivog upravljanja, usmjerenim na izravno i neizravno smanjenje antropogenog pritiska (ribolov i akvakultura) na morski okoliš i vrste. Ovakav integrirani pristup temelji se na najboljim i najdostupnijim znanstvenim saznanjima kao i na

bliskim interakcijama s operativnim dionicima, uz pomoć kojih se planira razvoj zajedničkih modela održivog upravljanja biološkim resursima mora, unapređenje procesa morskog prostornog planiranja i primjena inovativnih metoda za obnovu biološke raznolikosti. S obzirom na eksploataciju zajedničkih bioloških resursa, projekt će omogućiti iskorištavanje velikog potencijala za prekograničnu suradnju s ciljem uspostavljanja koordinacijskog okvira, podržanog najboljim znanstvenim saznanjima, uz pomoć kojeg će se koordinirati politike upravljanja biološkim resursima mora. Predviđa se uspostaviti aktivni i koherentni dijalog između institucija i dionika, ograničiti sukobe između sektora ribolova i akvakulture s drugim ljudskim aktivnostima u priobalnom području te zaštititi i održati dobro ekološko stanje Jadranskog mora i bioloških resursa.

Specifični ciljevi projekta

Osim općenitog cilja, ARGOS projekt postavlja tri specifična cilja, kojim se planira ostvariti: 1) jedinstveni/zajednički/integrirani okvir usmjeren na institucionalni dijalog i razvijanje zajedničkih i koordiniranih politika zaštite bioloških resursa Jadranskog mora; 2) podlogu kojom bi kompetentne institucije vezane za morski ribolov i akvakulturu harmonizirale procese za definiranje politika usmjerenih na okolišnu i ekonomsku održivost; 3) modele i mjere za smanjenje antropogenog pritiska (ribolov i akvakultura) na morski okoliš i vrste; 4) jedinstveni zajednički okvir, koji se sastoji od nekoliko postojećih baza podataka (biološki i socio-ekonomski podaci), a služi za definiranje relevantnog zakonodavnog okvira za održivo upravljanje; 5) fizičke i nematerijalne alate dostupne dionicima kako bi se poboljšao razvoj i transfer znanja; 6) znanje na širem sektorskom području, a koje će služiti operaterima u morskome ribolovu i akvakulturi kao temelj za usvajanje održivih ponašanja.

Specifični cilj 1 pod naslovom „Uspostavljanje zajedničkog okvira za prekogranični dijalog i upravljanje biološkim resursima Jadranskog mora“, ostvaruje se suradnjom između institucija nadležnih za upravljanje morskim ribarstvom i akvakulturom i partnera ARGOS projekta, dijalogom između svih sudionika projekta te zastupljenošću na europskoj i međunarodnoj razini.

Specifični cilj 2 pod naslovom „Uspostaviti proces temeljen na znanju i uključenosti donošenja odluka za zaštitu morskih bioloških resursa“, ostvaruje se općom usklađenošću u procjeni podataka o morskome ribolovu i proizvodnji u akvakulturi u Jadranskom moru postavljanjem zajedničkog pristupa za predlaganje modela i mjera za upravljanje resursima te integriranim sudjelovanjem i savjetovanjem operativnih dionika i donositelja politika s ciljem postizanja ekonomske održivosti.

Specifični cilj 3 pod naslovom „Poboljšanje znanja o održivosti morskog okoliša na sektorskoj razini“, ostvaruje se poboljšanjem sektorskih kapaciteta i upotreba najsuvremenijih (engl. „state-of-the-art“) tehnologija i znanja s ciljem promjene ponašanja operatora morskog ribolova i akvakulture u Jadranskom moru prema smjeru zajedničke održivosti okoliša duž cijelog lanca opskrbe proizvodima ribarstva i akvakulture. Najsuvremenija znanja (State-of-the-art) u morskome ribolovu i akvakulturi biti će poboljšana prijenosom znanja sa znanstvene na operativnu razinu pilot-akcijama i testiranjem smjernica i protokola upravljanja sektora morskog ribolova i akvakulture.

Uloga Ministarstva poljoprivrede, Uprave ribarstva

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, kao pridruženi partner na projektu ima isključivo savjetodavnu i potpornu ulogu, kao na primjer pružanje i dijeljenje relevantnih informacija, pomoć u umrežavanju zainteresiranih dionika, savjetovanje vezano za zakonodavno-regulatornih okvir. Bez obzira na pasivnije aktivnosti na projektu, uloga Ministarstva poljoprivrede, Uprave ribarstva, važna je za uspjeh cjelokupnog projekta, odnosno njegovih glavnih i specifičnih ciljeva, prvenstveno radi usuglašavanja relevantnog zakonodavstva okvira, pružanja statističkih i drugih podataka, te donošenja odluka, kojim će se izraditi koncept za buduće održivo iskorištavanje i očuvanje bioloških resursa Jadranskog mora.

European Regional Development Fund

